

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 16-01-2018
Enhed: SPOLD
Sagsbeh.: SUMTK
Sagsnr.: 1709021
Dok. nr.: 499462

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 7. december 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 304 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Flemming Møller Mortensen (S).

Spørgsmål nr. 304:

”Ministeren bedes redegøre for, hvorfor der i Danmark findes 3 forskellige ventelister til nyretransplantation, herunder om ministeren finder det forsvarligt, at der er flere års forskel på ventelisten på Odense Universitetshospital (OU) sammenlignet Rigs-hospitalet (RH)? Derudover bedes ministeren redegøre for, om regeringen mener, at de 3 forskellige ventelister ligger i forlængelse af princippet om adgang til fri og lige adgang til behandling i hele landet, samt hvad regeringen agter at gøre for at komme den store ulighed i ventetiden til livs?”

Svar:

Til brug for min besvarelse af spørgsmålet har ministeriet anmodet Sundhedsstyrelsen om bidrag.

Sundhedsstyrelsen har oplyst følgende:

”Ventelisten afspejler ventetiden til operation på hvert transplantationscenter, og idet nyretransplantationer foretages på 3 transplantationscentre, er der som udgangspunkt 3 ventelister. Et argument for at have separate ventelister er, at kendskab til egne patienter er afgørende, idet en venteliste til transplantation ikke er en liste, man automatisk rykker op på, og hvor tildelingen foregår efter tur. I stedet tildeles en nyre fra en død person den person, nyren passer bedst til efter lægelige kriterier.

I forhold til donortallene for Øst- og Vestdanmark skal Sundhedsstyrelsen understrege at der ikke kan ske en umiddelbar sammenligning af disse. Dette grunder bl.a. i forskellige procedurer for, hvornår der sker midlertidig eller permanent framelding af en patient på donorventelisterne. I Østdanmark indeholder ventelisten f.eks. personer, som midlertidigt er frameldt transplantation på grund af anden sygdom de ”ikke aktivt ventende”. Personer som ikke medtages på ventelisten i Vestdanmark. Dette har også betydning i forhold til antallet af dødsfald blandt patienter på ventelisten. I 2014 blev der iværksat en undersøgelse af den store forskel i antal dødsfald på ventelisterne, og denne viste, at 19 af de 21 dødsfald, der skete på ventelisten i Østdanmark, tilhørte gruppen af ”ikke aktive ventende”. Dvs. personer som er registreret som dødsfald på ventelisten, men hvor døden ikke kan ses som en direkte konsekvens af ventetiden på en ny nyre.

Herudover kan den gennemsnitlige ventetid blive påvirket meget i en negativ retning i de tilfælde, hvor man i et område har en nyrepatient, som det er meget vanskeligt at finde en match til. Denne patient kan undertiden stå på ventelisten i 10 år, hvilket har en relativ stor indvirkning på den gennemsnitlige ventetid. Der er således flere

forhold, der skal medtages, når ventetidstal vurderes, både i forhold til antallet af personer på ventelisten samt enkeltpersoners indflydelse på den gennemsnitlige ventetid.

Sundhedsstyrelsen arbejder efter den nationale handlingsplan for organdonation, hvor der er fokus på at sikre stadig opmærksomhed på muligheden for organdonation og transplantation i sundhedsvæsenet for at nedbringe ventelisterne for de patienter, der venter på et nyt organ. Handlingsplanen adresser ikke direkte ulighed i ventetid, men har fokus på at nedbringe ventetiderne generelt. Et af de initiativer, som Sundhedsstyrelsen har igangsat, er jævnlige møder med hospitalsdirektørerne, hvor der er fokus på at lære af erfaringerne hospitalerne imellem og på at standardisere procedurer og indsamle ensartede data på området. Eksempelvis har Region Syddanmark (OUH) haft særligt fokus på organdonationsområdet og har udviklet en programledelse på området. Det er blandt andet sådanne initiativer, som Sundhedsstyrelsen støtter op om at udbrede nationalt.”

På baggrund af Sundhedsstyrelsens oplysninger har jeg bedt Sundhedsstyrelsen om at indkalde de tre transplantationscentre til et møde mhp. at drøfte fordele og ulemper i forhold til en fælles venteliste til nyretransplantation, herunder at afdelingerne i fremtiden anvender samme principper for opførelse af ventelisten.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Tove Kjeldsen